

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **J. M.**, zastoupený Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem se sídlem Starobranská 327/4, Šumperk, proti žalovanému: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2020, č. j. 10 A 109/2019 – 91,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III.** Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Františka Drlíka **s e u r č u j í** částkou 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov, odkud bývá eskortován za účelem účasti na soudních jednáních mimo jiné do Vazební věznice Praha – Pankrác a Vazební věznice Praha – Ruzyně. Žalobce původně podal u Městského soudu v Praze dvě samostatné žaloby, jimiž se domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. V případě první žaloby původně projednávané pod sp. zn. 10 A 109/2019 měl nezákonný zásah žalovaného spočívat v tom, že proti žalobci při eskortách z Vazební věznice Praha – Pankrác k soudním jednáním a v průběhu soudních jednání používá donucovací prostředky dle § 17 odst. 2 písm. c) a e) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážii České republiky (dále jen „zákon o vězeňské službě“). V případě druhé žaloby projednávané původně pod sp. zn. 10 A 110/2019 měl nezákonný zásah žalovaného spočívat v tom, že proti žalobci při eskortě z Vazební věznice Praha – Ruzyně k soudním jednáním, v průběhu soudních jednání a rovněž při jeho předvádění

v prostorách věznice používá donucovací prostředky dle § 17 odst. 2 písm. c), e) a h) zákona o vězeňské službě. Oběma žalobami se žalobce domáhal toho, aby městský soud uložil žalovanému povinnost upustit od daného nezákonného zásahu a zaslat žalobci písemnou omluvu.

[2] Městský soud uvedená řízení usnesením ze dne 23. 6. 2020, č. j. 10 A 109/2019 – 80, spojil ke společnému projednání pod sp. zn. 10 A 109/2019 a následně o věci rozhodl rozsudkem ze dne 29. 6. 2020, č. j. 10 A 109/2019 – 91, tak, že výrokem I. žalobu odmítl v části, v níž se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti používání donucovacích prostředků v průběhu soudních jednání, výrokem II. žalobu zamítl v části, v níž se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti používání donucovacích prostředků během eskorty z Vazební věznice Praha – Pankrác, a výrokem III. žalobu zamítl v části, v níž se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti používání donucovacích prostředků v průběhu eskorty z Vazební věznice Praha – Ruzyně a při výkonu trestu odnětí svobody ve věznici. Výroky IV. a V. městský soud rozhodl o náhradě nákladů řízení a odměně ustanoveného zástupce.

[3] V odůvodnění rozsudku se městský soud nejdříve zabýval vymezením předmětu řízení, tedy tvrzeného nezákonného zásahu. Dospěl k závěru, že se žalobce domáhá ochrany proti trvajícím nezákonnému zásahu spočívajícím v tom, že žalovaný vůči žalobci s ohledem na poznatky o jeho osobě dlouhodobě (nejméně od roku 2017) používá donucovací prostředky. Žalobce tedy nebrojí proti použití donucovacích prostředků v konkrétním jednotlivém případě, neboť žádnou takovou situaci konkrétně nevymezil, naopak se domáhal, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v nezákonném zásahu, snažil se tedy docílit toho, aby žalovaný obecně do budoucna upustil od nepřiměřeného používání donucovacích prostředků. Vzhledem k uvedenému shledal soud žalobu včasnou.

[4] Ve vztahu k užití donucovacích prostředků při soudních jednáních dospěl městský soud k závěru, že toto jednání nelze přičítat žalovanému, neboť o použití donucovacích prostředků během soudního jednání rozhoduje předseda senátu, popř. samosoudce, který v takovém případě vykonává pravomoc soudu jako orgánu moci soudní, nikoliv pravomoc správního orgánu, správní soudy tedy vůbec nejsou věcně příslušné k přezkoumání takového opatření. Odškodnění za případný zásah do práv žalobce nesprávným úředním postupem, pokud by spočíval v nezákonném ponechání donucovacích prostředků při jednání, se lze (po uplatnění tohoto nároku u Ministerstva spravedlnosti) domáhat dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), žalobou v občanském soudním řízení. Městský soud tedy žalobu v části, jíž se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti použití donucovacích prostředků během soudních jednání, dle § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítl a zároveň žalobce poučil, že ve lhůtě jednoho měsíce od nabytí právní moci jeho rozsudku může podat k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 uvedenou žalobu.

[5] Následně se městský soud zabýval posouzením zásahu proti žalobci spočívajícího v používání donucovacích prostředků během eskort na soudní jednání a při předvádění ve Vazební věznici Praha – Ruzyně. Městský soud v první řadě dospěl k závěru, že tato jednání jsou přičitatelná žalovanému a soudu přísluší je přezkoumat v řízení o zásahové žalobě dle § 82 a násl. s. ř. s.

[6] Městský soud dále obsáhle popsal skutková zjištění týkající se okolností odsouzení žalobce k trestu odnětí svobody a poznatky vyplývající ze spisové dokumentace, jež se týkají osobnosti žalobce, zejména jeho chování v průběhu trestního řízení a rovněž během výkonu

pokračování

trestu, a konstatoval, že mezi účastníky nebylo sporu o tom, že žalovaný vůči žalobci při eskortách v různé kombinaci používá donucovací prostředky specifikované v žalobách – pouta, pouta s poutacím opaskem a služebního psa. Následně stručně shrnul obsah účastnické výpovědi žalobce a podrobně popsal právní rámec upravující použití donucovacích prostředků žalovaným.

[7] V této souvislosti městský soud mj. konstatoval, že používáním donucovacích prostředků je zasahováno do několika ústavně garantovaných základních práv žalobce, především práva na nedotknutelnost a soukromí dle čl. 7 Listiny základních práv a svobod, práva na zachování lidské důstojnosti dle čl. 10 Listiny a svobody pohybu a pobytu dle čl. 14 Listiny. Městský soud následně popsal zákonnou úpravu jednotlivých donucovacích prostředků a jejich použití dle § 17 zákona o vězeňské službě a zdůraznil, že donucovací prostředky plní preventivní funkci pro zajištění bezpečnosti, ochrany zdraví a udržení veřejného pořádku. Jejich kombinace vede k minimalizaci potenciálního násilného a nebezpečného jednání eskortované osoby, přičemž jejich použití je tím důležitější, čím více je u předváděné osoby odůvodněno riziko násilného chování. Z provedeného dokazování dle městského soudu vyplynulo, že žalobce nepochybně vykazuje sklony k agresivitě, neboť byl již v roce 2016 odsouzen za zvlášť závažný násilný zločin, v roce 2017 projevoval verbální agresivitu vůči předsedkyni senátu soudu, ve Věznici Mírov byl od roku 2014 do roku 2018 veden jako možný pachatel násilí a později pronesl na jednání soudu zbraň (předmět, který mohl být jako zbraň užit), přičemž následně sám upozornil městské státní zastupitelství, že má v úmyslu ve svém jednání pokračovat, a dne 17. 1. 2019 byl následkem toho zařazen do přehledu vězněných osob s bezpečnostními poznatky ve Vazební věznici Praha – Ruzyně. I přes již uvedené byly u žalobce i následně při osobní prohlídce v roce 2019 nalezeny předměty, které by mohly být použity jako zbraň (asi 5 cm dlouhý ocelový vrut a příborový nůž) spolu s písemnostmi, v nichž žalobce vyhrožoval útekem a napadením příslušníků eskorty. Žalobce rovněž v květnu 2019 sám poslal do Vazební věznice – Ruzyně dva dopisy, v nichž vyhrožuje možným násilným jednáním. Svě jednání žalobce nepopřel, v rámci účastnického výslechu během jednání soudu se naopak přihlásil k pronesení potenciální zbraně na jednání soudu a k pokusu o pronesení dalších předmětů.

[8] Právě popsaný postoj žalobce k jeho jednání považoval městský soud za rozhodující pro posouzení dané věci, neboť to byl žalobce, kdo úmyslně, aktivně, opakovaně a dlouhodobě utvářel poznatky žalovaného o možném násilném jednání nebo o úmyslu uprchnout při eskortě, bude-li mít k tomu příležitost. Městský soud neakceptoval argumentaci, podle níž se tímto způsobem žalobce oprávněně bránil nezákonnému používání donucovacích prostředků. Žalobce svým počínáním naopak pouze potvrdil své sklony k agresivnímu a nevyzpytatelnému chování, které utvrdilo žalovaného v přesvědčení o jeho nebezpečnosti. Měl-li žalobce za to, že donucovací prostředky jsou vůči němu používány nezákonně a nepřiměřeně, mohl se domáhat ochrany zákonem předvídanými právními prostředky (nikoliv způsobem, který žalobce zvolil). Městský soud zdůraznil, že není na místě podceňovat možné násilné a agresivní jednání žalobce, a uzavřel, že poznatky o jednání žalobce a o jeho sklonech k agresivitě, které vyplynuly z dokazování, jsou dostačujícím a věrohodným východiskem pro rozhodování žalovaného o používání donucovacích prostředků vůči němu. Městský soud připustil, že od posledního v řízení prokázaného excesu žalobce uplynul již zhruba rok, s ohledem na dlouhodobost jeho předchozího patologického jednání nelze z této skutečnosti dovodit, že důvody pro používání donucovacích prostředků již v daném případě pominuly. Dále městský soud dodal, že by žalovaný měl vyhodnocovat, zda podmínky užití jednotlivých donucovacích prostředků stále trvají, je však na žalobci, aby pochopil důsledky svého jednání a sám uznal, že pokud se bude navenek projevovat popsaným způsobem, bude na jeho chování ze strany žalovaného (příp. dalších orgánů veřejné moci) adekvátně reagováno. Za vylíčené skutkové situace tedy městský soud shledal používání donucovacích prostředků během eskorty a předvádění žalobce

ve věznici za přiměřené a souladné s § 17 zákona o vězeňské službě a žalobu tedy v daném rozsahu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a dalších podání žalobce

[9] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) původně blanketní kasační stížnost, kterou však následně na výzvu soudu včas doplnil. Jak v blanketní kasační stížnosti, tak v jejím doplnění stěžovatel výslovně uvádí, že napadá toliko výrok II. napadeného rozsudku, jímž byla jeho žaloba zamítnuta v části, v níž se domáhal vyslovení nezákonnosti používání donucovacích prostředků během eskort z Vazební věznice Praha – Pankrác. Důvody své kasační stížnosti stěžovatel podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Konkrétně namítá, že „*argumentace soudu, která vedla k vydání napadeného rozsudku, nemůže obstát v rovině úvah o porušení práva na spravedlivý soudní proces, které žalobce v řízení bez úspěchu uplatniť*“, a že se městský soud dostatečně nezabýval „*odůvodněním použití vhodných donucovacích prostředků ad hoc*“. Stěžovatel má za to, že o něm žalovaný v průběhu řízení uvedl pouze negativa, a trvá na tom, že použití donucovacích prostředků nebylo přiměřené a že městský soud dostatečně nezohlednil obsah jeho účastnického výslechu. Opakuje, že s ním nebyly a nejsou žádné výchovné problémy.

[10] Stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný, neboť městský soud dle jeho názoru dostatečně neposoudil otázku, která byla předmětem řízení, a nezjistil dostatečně skutkový stav věci. Dle stěžovatele mělo být vedeno další dokazování ohledně toho, jakým způsobem byl podroben donucovacím prostředkům ve Věznici Mírov, a tato skutečnost měla být posouzena. Soud měl tedy dle stěžovatele provést důkaz jeho spisem vedeným Věznicí Mírov a spisem Městského státního zastupitelství v Praze sp. zn. KDT 1011/2018 a Vrchního státního zastupitelství v Praze sp. zn. VDT 424/2018, ve kterých jsou popisována jeho předvedení. Tento postup je dle stěžovatele v rozporu se závěrem městského soudu, podle něhož stěžovatel nekonkretizoval, kdy a k jakému konkrétnímu zásahu do jeho práv mělo dojít.

[11] Dále stěžovatel uvedl, že ve Vazební věznici Praha – Ruzyně proti němu byla při každém pobytu užitá pouta současně s pouty s poutacím opaskem a služební pes, pro což stěžovatel nevidí důvod a daný postup považuje za hraničící s nelidským a ponižujícím zacházením. Stěžovatel konkrétně popsal, jakým způsobem v takovém případě probíhá jeho předvedení, a dodal, že nebylo zjišťováno, zda věznice stejným způsobem jedná rovněž s jinými vězni. I kdyby tomu tak bylo, považuje stěžovatel takové jednání za necitlivé a nelidské. Dle názoru stěžovatele se jedná o zneužití donucovacích prostředků. Zmínil další případy, kdy proti němu dle jeho tvrzení bylo postupováno obdobným způsobem, naposledy v souvislosti s jeho účastí na soudních řízeních v roce 2020. Dodal, že musel v poutech rovněž do sprchy. Stěžovatel navrhl provést důkaz svědeckou výpovědí jeho rodičů a tehdejšího ředitele Vazební věznice Praha – Ruzyně plk. Mgr. T. H., LL.M. V závěru kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti označil tvrzení stěžovatele, že otázka, která byla předmětem řízení, byla soudem posouzena nedostatečně a že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, spojené s požadavkem na doplnění dokazování, za nadměrnou troufalé. Zmiňované důkazní návrhy městský soud posoudil, přičemž provedení těchto důkazů shledal nadbytečným. Tvrzení stěžovatele, že o něm žalovaný uvedl pouze negativa, že nikdo nezkoumal, zda se obdobně jedná rovněž s jinými odsouzenými, a že věznice zneužívají donucovacích prostředků, nezakládají nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Stěžovatel dle žalovaného opakuje dříve uplatněná tvrzení, která byla shledána nedůvodnými, a neuvádí, v čem dle jeho názoru spočívá nesprávné posouzení právní otázky městským soudem.

pokračování

[13] Na vyjádření žalovaného reagoval stěžovatel vlastnoručně sepsanou replikou, jež je sice čitelná, avšak z větší části stěžejí srozumitelná. Je z ní však patrné, že stěžovatel trvá na uplatnění kasační argumentaci a použití donucovacích prostředků považuje za neodůvodněné. Tvrzení žalovaného pokládá za tendenční. Zásahy, proti nimž žaloba směřovala, stěžovatel dostatečně specifikoval odkazy na spisy státních zastupitelství, v nichž jsou dané zásahy dostatečně popsány. Stěžovatel připustil, že městský soud z těchto spisů při jednání četl, dostatečné dokazování tím však dle jeho názoru neprovedl, neboť uvedené spisy neprovedl k důkazu jako celek. Dále stěžovatel vyjadřuje nesouhlas s tvrzeními předestřeny žalovaným „*v bodě IV. odst. 3 a odst. 4, neboť žalobce tyto námitky uvedl i v rámci svého úč. výslechu a tedy ne rozhodně až v řízení o kasační stížnosti*“. Dále stěžovatel uvedl: „*Žalobce může opakovat tvrzení v řízení při MS Praha, na druhou stranu žalobce má množství pochval, což žalovaná nezohlednila.*“ Stěžovatel trvá na tom, že jeho stížnosti byly shledány důvodnými, městský soud však neprovedl k důkazu celý spis. Žalovaný se nevyjádřil k tomu, proč je stěžovatel poután při koupání. Stěžovatel opakuje, že o něm žalovaný uvádí pouze negativa a že jeho postup považuje za ponižující. Dále stěžovatel bez dalšího odkázal na náleží Ústavního soudu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. III. ÚS 366/14 (který citoval již městský soud), a na čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a blíže nespecifikovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[14] Stěžovatel zaslal soudu rovněž další vyjádření k posuzované věci, v nichž opět obecně odkázal na svůj účastnický výslech, při němž sdělil, co vedlo k nezákonnému zásahu, a zopakoval, že chápe použití donucovacích prostředků při eskortě a v průběhu soudních jednání, nerozumí však jejich použití při předvádění ve věznicích, kdy dle jeho názoru nejsou taková opatření nezbytná. Opět zmínil své kladné hodnocení v průběhu výkonu trestu, odkázal na nekonkretizovanou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a na zájem na ochraně jeho zdraví a důstojnosti a požádal soud o pochopení jeho situace.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud dále považuje za nezbytné vyjádřit se k rozsahu podané kasační stížnosti. Stěžovatel výslovně uvádí, že brojí toliko proti výroku II. napadeného rozsudku, tj. výroku, jímž byla žaloba zamítnuta v části, v níž se stěžovatel domáhal vyslovení nezákonnosti používání donucovacích prostředků během eskort z Vazební věznice Praha – Pankrác, uplatněné námitky však svou podstatou evidentně směřují rovněž proti výroku III. rozsudku městského soudu, jímž byla žaloba zamítnuta v části, v níž se stěžovatel domáhal vyslovení nezákonnosti používání donucovacích prostředků v průběhu eskort z Vazební věznice Praha – Ruzyně a při výkonu trestu odnětí svobody ve věznicích. Petit kasační stížnosti je pak formulován zcela obecně – stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu. Nejvyšší správní soud dospěl s ohledem na uvedené k závěru, že se stěžovatel domáhá přezkumu napadeného rozsudku v rozsahu výroků II. a III. (a s nimi souvisejícího výroku IV. o náhradě nákladů řízení), proti nimž uplatnil více či méně konkrétní kasační námitky. Vůči výroku I. stěžovatel ničeho nenamítal, Nejvyšší správní soud se tedy přezkumem tohoto výroku rozsudku nezabýval.

[17] Nejvyšší správní soud následně přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích zmiňovaného rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda rozhodnutí

městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Ačkoliv Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, co měl stěžovatel přesně na mysli, uvedl-li v kasační stížnosti, že „*argumentace soudu, která vedla ke vydání napadeného rozsudku, nemůže obstat v rovině úvah o porušení práva na spravedlivý soudní proces, které žalobce v řízení bez úspěchu uplatnil*“, z kasační stížnosti jako celku je patrné, že stěžovatel městskému soudu zejména vytýká, že se nedostatečně zabýval předmětem řízení a náležitě nezjistil skutkový stav, napadený rozsudek tedy stěžovatel považuje za nepřezkoumatelný.

[19] K otázce přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vyjádřil již mnohokrát. Nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodné důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz) nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z klíčových námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 – 74, publ. pod č. č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se soud podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky. Soudy totiž nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námítky jako celek neobstojí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 – 19, nebo ze dne 7. 5. 2019, č. j. 7 As 382/2018 – 21). Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, resp. o tom, jak by měla být zodpovězena právní otázka, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 – 24). Za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů lze považovat rovněž rozsudek krajského (městského) soudu vydaný poté, co krajský (městský) soud neprovedl důkaz navržený účastníkem, aniž by vyložil, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl. Ze žádné zásady dokazování v řízení před soudem však nevyplývá povinnost soudu provést všechny důkazy, které účastník řízení navrhl (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 – 108, a ze dne 8. 12. 2020, č. j. 2 As 243/2020 – 26).

[20] Nejvyšší správní soud v dané souvislosti dále připomíná, že v případě žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je na žalobci, aby dostatečně konkrétně a jasně vymezil, v čem (tj. v jakém postupu jakého správního orgánu) spatřuje nezákonný zásah. Právě vymezením zásahu totiž žalobce předurčuje předmět daného soudního řízení a tedy i rozsah potřebného dokazování.

[21] Stěžovatel formuloval popis tvrzeného nezákonného zásahu v každé z podaných žalob mírně odlišně. V žalobě původně projednávané pod sp. zn. 10 A 109/2019 zejména uvedl: „*Žalobce byl a v současné době je pravidelně eskortován ke soudním jednáním na území hl. města Prahy, kdy eskortu provádějí příslušníci VS ČR VV PRAHA – PANKRÁČ. U soudních jednání příslušníci vytasí papír a na základě jejich rozhodnutí žalobci ponechají pouta a další donucovací prostředky.*“ Konkrétně pak vymezil nezákonný zásah tak, že Vězeňská služba ČR, Vazební věznice Praha – Pankrác, zasáhla

pokračování

do jeho práv tím, že užívala „při projednání u soudu (trestní i civilní) při předvádění k soudu jako donucovací prostředek v souladu s § 17 odst. 2 e) c) z. č. 555/1992 Sb. o VS a JS ČR. Ty ale při jednání nesnímala! Čímž zasáhla do práv žalobce“. V žalobním petitu stěžovatel požadoval, aby městský soud žalovanému uložil povinnost „upustit od zásahu dle znění § 82 s. ř. s. a to, že žalobce nebude dále bezdůvodně poután“. V žalobě původně projednávané pod sp. zn. 10 A 110/2019 stěžovatel uvedl: „Žalobce byl a v současné době je pravidelně eskortován k soudním jednáním na území hl. města Prahy, kdy eskortu provádí příslušníci VS ČR – VV PRAHA RUZYNĚ. Žalobce je na základě rozhodnutí ředitele věznice při předvádění u soudu, ale i v budově věznice omezen donucovacími prostředky, které řediteli dávají pravomoc i k předvádění po budově věznice dle ust. § 17 odst. 1, odst. 2 písm. c, e, h, odst. 5 z. č. 555/1992 Sb. o VS JS ČR.“ Napadený zásah dále konkrétně vymezil tak, že žalovaný zasáhl do jeho práv tím, že „při jednání u soudu nesnímá pouta na rukách = čímž žalobci bez právního zastoupení brání v aktivní obhajobě a porušuje práva žalobce, tedy bezdůvodně zasahuje do jeho sféry a vystavuje jej nelidskému a ponižujícímu zacházení. Žalovaná vychází z rozhodnutí a nařízení ředitele včetně zákonné úpravy § 17 odst. 1 odst. 2 c, e, h, odst. 5 z. č. 555/1992 Sb. o VS a JS ČR. Předvádění v poutech včetně vedení doprovázení psovodem se služebním psem, kdy ve zmíněných opatřeních žalobce opět vidí zásah do svých práv“. V žalobním petitu stěžovatel požadoval, aby městský soud žalovanému uložil povinnost „upustit od zásahu dle znění § 82 s. ř. s., a to, že žalobce nebude dále při předvádění poután veřejnou správou“.

[22] Ačkoliv stěžovatel formuloval své žaloby poněkud kostrbatě, je z citovaných pasáží zřejmé, že za nezákonné označil použití konkrétních druhů donucovacích prostředků (pouta, pouta s poutacím opaskem, popř. služební pes), které jsou proti němu ze strany příslušníků vězeňské služby Vazební věznice Praha – Ruzyně a Vazební věznice Praha – Pankrác používány při soudních jednáních, při eskortě a případně rovněž při předvádění v rámci věznice, přičemž se domáhal toho, aby městský soud žalovanému uložil povinnost upustit do budoucna od používání daných donucovacích prostředků vůči stěžovateli. Městský soud tedy identifikoval předmět řízení zcela v souladu s formulacemi obsaženými v žalobách – stěžovatel se domáhal posouzení zákonnosti používání vymezených donucovacích prostředků vůči němu v obecně vymezených situacích (při soudním jednání, při eskortě a při předvádění ve věznici), nikoliv přezkumu zákonnosti použití donucovacích prostředků v jednom či více individuálně určených případech (tj. např. při konkrétním soudním jednání či konkrétní eskortě). Takové individuální situace totiž stěžovatel v žalobě skutečně nevymezil. Pouhý odkaz stěžovatele na spisy státních zastupitelství či žalovaného, v nichž by měly být konkrétní situace dle jeho tvrzení popsány, nelze v žádném případě považovat za vymezení předmětu řízení. Měl-li stěžovatel v úmyslu brojit podanými žalobami proti postupu žalovaného v konkrétních případech, bylo na něm, aby tyto domnělé zásahy sám jasně identifikoval. Není na soudu, aby ve stěžovatelem označených spisech hledal zmínky o postupech žalovaného, které by potenciálně mohly představovat nezákonný zásah. V dané souvislosti lze rovněž dodat, že ze záznamu jednání městského soudu založeného v jeho spise je patrné, že předsedkyně senátu účastníkům při jednání jasně sdělila, co považuje s ohledem na formulaci žalob za předmět řízení. Stěžovatel tedy měl možnost odstranit případné nejasnosti, což však neučinil.

[23] K námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu Nejvyšší správní soud především opakuje, že rozsah potřebného dokazování vyplývá z vymezení předmětu řízení. Jak již bylo uvedeno výše, stěžovatel svými žalobami brojil proti používání specifikovaných donucovacích prostředků proti němu v obecně vymezených situacích. O tom, že jsou vůči stěžovateli při eskortách z Vazební věznice Praha – Ruzyně a Vazební věznice Praha – Pankrác a rovněž při pobytu ve Vazební věznice Praha – Ruzyně používány v žalobě uvedené donucovací prostředky, nebylo (jak správně uvedl městský soud) mezi účastníky řízení sporu a tato skutečnost vyplývala rovněž z provedených listinných důkazů. V tomto směru tedy nebylo zapotřebí vést další dokazování. Stěžovatel městskému soudu vytýká, že k důkazu neprovedl jeho spis vedený Věznicí Mírov ani výše zmiňované spisy státních zastupitelství sp. zn. KDT 1011/2018 a sp. zn. VDT 424/2018, v nichž mají být popsána jeho předvedení, neuvádí však, jaké konkrétní dosud

neprokázané skutečnosti relevantní pro posouzení předmětu řízení měly být těmito spisy doloženy. Používání donucovacích prostředků proti stěžovateli příslušníky vězeňské služby Věznice Mírov vůbec nebylo zmíněno v žádné z žalob a není tedy předmětem řízení. Navrhuje-li účastník řízení provedení důkazu, je současně povinen sdělit, jaká skutečnost relevantní pro posouzení věci má být daným důkazem prokázána; to však stěžovatel neučinil, městský soud tedy neprovedením uvedených důkazů nepochybil. Současně lze dodat, že ze záznamu z jednání je patrné, že stěžovateli byl opakovaně poskytnut prostor k označení dalších důkazů, včetně specifikace relevantních částí spisů sp. zn. KDT 1011/2018 a sp. zn. VDT 424/2018, jež navrhl k dokazování; veškeré stěžovatelem označené písemnosti či jejich části přitom byly jako důkazy provedeny. Městský soud vycházel rovněž ze správního spisu žalovaného ke stížnostem stěžovatele na použití donucovacích prostředků, který dle vyjádření soudu nebylo třeba provádět k důkazu, přičemž ani tuto argumentaci stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybil.

[24] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s námitkou, podle níž městský soud dostatečně neodůvodnil závěr o přiměřenosti použití daných donucovacích prostředků. Posouzením zákonnosti a přiměřenosti použití donucovacích prostředků vůči stěžovateli se městský soud zabýval v podstatné části odůvodnění napadeného rozsudku (body 28 – 59), přičemž konkrétní hodnotící úvahy soudu jsou popsány zejména v bodech 52 – 59 rozsudku. Městský soud vzal v úvahu okolnosti odsouzení stěžovatele, jeho vystupování během trestního řízení i v průběhu výkonu trestu. Vyšel přitom mimo jiné i z listinných důkazů označených samotným stěžovatelem (zejména sdělení, jimiž zmiňovaná státní zastupitelství stěžovatele informovala o vyřízení jeho podnětů týkajících se používání donucovacích prostředků), z odborných posudků týkajících se osobnostní charakteristiky stěžovatele a z účastnického výsledku stěžovatele provedeného při jednání. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, jak městský soud o věci uvážil a jaké skutečnosti považoval za podstatné pro její posouzení. Namítá-li stěžovatel, že soud nezohlednil okolnosti svědčící v jeho prospěch, přičemž konkrétně zmiňuje kázeňské pochvaly, které mu dle jeho tvrzení byly uděleny, nelze než uvést, že městský soud toto jeho tvrzení vzal v potaz (viz rekapitulace výsledku stěžovatele v bodě 39 napadeného rozsudku), v úvahách soudu však zjevně převážila řada důkazů svědčících o nevyzpytatelnosti a násilném chování stěžovatele. To, že se městský soud ke zmíněné skutečnosti výslovně nevyjádřil, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť soud není povinen reagovat na každý dílčí žalobní argument a obsáhle jej vyvracet, jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 As 245/2019 – 38). Této své povinnosti městský soud v posuzovaném případě dostál. Pouhý nesouhlas stěžovatele se závěry městského soudu pak nemůže založit nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[25] Stěžovatel dále namítal nesprávnost posouzení přiměřenosti použití donucovacích prostředků vůči němu, daná argumentace stěžovatele však zůstává v podstatě pouze na úrovni obecného nesouhlasu se závěry městského soudu. Stěžovatel zopakoval tvrzení, která uvedl při svém účastnickém výsledku – zejména opětovně popsal, jakým způsobem proti němu byly v minulosti donucovací prostředky uplatňovány, neuvedl však žádné konkrétní argumenty, jimiž by polemizoval se závěrem městského soudu o přiměřenosti daného postupu. V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na závěry, k nimž dospěl např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 92/2015 – 29: „*Nejvyšší správní soud předně připomíná, že je na stěžovateli, aby upřesnil každý důvod, o který opírá svou kasační stížnost, a to po stránce právní i skutkové. Řízení o kasační stížnosti není pokračováním řízení o žalobě, ale je samostatným řízením o mimořádném opravném prostředku za procesní situace, kdy řízení před krajským soudem již bylo pravomocně skončeno. Nejvyšší správní soud přezkoumává rozhodnutí a postup krajského soudu, stěžovatel je proto povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí krajského soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 – 351, odst. 140 a judikatura tam citovaná). Dále soud doplňuje, že žalobní či kasační bod je způsobilý projednání v té míře obecnosti, ve které byl formulován (viz rozsudek*

pokračování

rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Ažs 92/2005 – 58, č. 835/2006 Sb. NSS).“ V tomto směru tedy obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. 9 As 380/2017 – 46). Nejvyšší správní soud se tedy zabýval danou otázkou v obecnosti odpovídající míře obecnosti uplatněných kasačních námitek.

[26] Stěžovatel v kasační stížnosti především popisuje některé konkrétní situace, kdy jsou proti němu donucovací prostředky používány (zdůrazňuje například jejich používání ve sprše). V dané souvislosti je však třeba zopakovat, že předmětem řízení je posouzení zákonnosti používání donucovacích prostředků žalovaným vůči stěžovateli v té podobě, jak ji stěžovatel definoval v žalobách. Míra obecnosti přezkumu postupu žalovaného v řízení před městským soudem (a tedy rovněž v řízení o kasační stížnosti) vyplývá z obecnosti vymezení zásahu, jak jej stěžovatel učinil v žalobách.

[27] Pro úplnost Nejvyšší správní soud v dané souvislosti poukazuje rovněž na určitou vnitřní nekonzistentnost argumentace stěžovatele, která se projevila již v řízení před městským soudem. Stěžovatel totiž na jednu stranu v žalobách i v kasační stížnosti označil za nezákonné mj. obecně použití donucovacích prostředků proti němu při eskortě k jednání a při předvádění ve věznici, ve vyjádření ze dne 2. 8. 2021 však naopak uznává oprávněnost jejich použití při eskortách a při soudních jednáních, trvá však na nepřiměřenosti jejich použití při předvádění v prostorách věznice. V obdobném smyslu se stěžovatel vyjádřil rovněž při svém účastnickém výslechu před městským soudem.

[28] Obecné podmínky použití donucovacích prostředků ze strany příslušníků žalovaného jsou zakotveny v § 17 odst. 1 zákona o vězeňské službě: *„Pokud je to nezbytné k zajištění pořádku a bezpečnosti, je příslušník při plnění svých úkolů oprávněn použít donucovací prostředky proti osobám, které ohrožují život nebo zdraví, úmyslně poškozují majetek nebo násilím se snaží mařit účel výkonu zabezpečovací detence, výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, anebo narušují pořádek nebo bezpečnost v prostorách Vězeňské služby, ve věznici pro místní výkon trestu, v budovách soudů, jakož i jiných místech činnosti soudů, budovách státních zastupitelství nebo ministerstva, v zařízeních mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb a v blízkosti střežených objektů.“* Jednotlivé druhy donucovacích prostředků jsou upraveny v odstavci 2 téhož ustanovení, přičemž mezi ně patří mj. pouta [písm. c)], pouta s poutacím opaskem [písm. e)] a služební pes [písm. h)]. Odstavec 3 daného ustanovení dále stanoví: *„Příslušník rozhoduje, který z donucovacích prostředků použije podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného služebním základem. Přitom je povinen dbát, aby použití donucovacího prostředku bylo přiměřené účelu zákroku a aby jím nebyla způsobena újma zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti protiprávního jednání.“* Dle odstavce 4 daného ustanovení platí: *„Při předvádění osoby ve výkonu zabezpečovací detence, výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody mimo objekt ústavu lze použít donucovací prostředky uvedené v předchozím odstavci pod písmeny b), c) a e) i bez splnění podmínek uvedených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn je použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné.“* Odstavec 5 tohoto ustanovení pak uvádí: *„Je-li vzhledem k předchozímu chování obviněného, chovance nebo odsouzeného důvodná obava, že by se mohl chovat násilným způsobem, lze při jeho předvádění použít donucovací prostředky uvedené v odstavci 2 písm. b), c) nebo e) i bez splnění podmínek stanovených v odstavci 1. Příslušník je oprávněn takové donucovací prostředky použít, pokud to je ke splnění účelu úkonu nezbytné. Příslušník je oprávněn omezit volný pohyb osoby, která fyzicky napadá příslušníka nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozuje majetek nebo se pokusí o útěk, připoutáním k vhodnému předmětu, zejména pomocí pout. Toto omezení musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že osoba takové jednání nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání.“*

[29] Podmínky použití jednotlivých donucovacích prostředků dále konkretizuje nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 23/2014 o vězeňské a justiční strážci, tedy vnitřní předpis, jehož relevantní pasáže městský soud provedl k důkazu při jednání. Dle § 11 uvedeného nařízení se služební psi využívají zejména *„a) k zajišťování bezpečnosti příslušníků, popřípadě jiných osob,*

b) jako donucovací prostředek, c) ke bezprostřednímu pronásledování uprchlých vězňenských osob, d) ke zajištění bezpečnosti při provádění eskort, e) při mimořádných bezpečnostních opatřeních ke zajištění bezpečnosti, f) ke vyhledávání nepovolených látek a předmětů“. Dle § 34 téhož nařízení platí: „Příslušníci jsou oprávněni ke zajištění bezpečnosti použít předváděcích řetízků, pout nebo pout s poutacím opaskem proti vězňenským osobám ve věznici při předvádění, jestliže lze vzhledem ke jejich předchozímu chování důvodně předpokládat násilné chování vůči jiným osobám. O přiložení těchto donucovacích prostředků rozhodne vedoucí oddělení nebo vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu, oddělení výkonu trestu, oddělení výkonu vazby nebo oddělení výkonu zabezpečovací detence (dále jen „oddělení výkonu trestu“, není-li dále stanoveno jinak) a v jeho nepřítomnosti službu konající vrchní inspektor strážní služby. Při použití donucovacích prostředků je třeba přihlídnout ke zdravotnímu stavu vězňenské osoby.“ Dle § 42 odst. 4 uvedeného nařízení „[p]ři eskortě ke soudnímu řízení se eskortovanému přikládají minimálně pouta, pokud vedoucí oddělení v odůvodněných případech nerozhodne jinak. Stanovisko lékaře k omezení použití donucovacích prostředků je závazné“. Obdobně § 44 odst. 2 věta první nařízení stanoví: „V rámci eskorty za účelem umístění a přemístění se jako minimální donucovací prostředek přikládají eskortovaným pouta, vyjma případů, kdy omezení použití donucovacích prostředků doporučí lékař; stanovisko lékaře je závazné.“ Speciální režim eskort osob zařazených na seznam vězňenských osob s bezpečnostními poznatky upravuje v rámci Vazební věznice Praha – Ruzyně dále nařízení ředitele Vazební věznice Praha – Ruzyně č. 35/2014 o vedení přehledu vězňenských osob s bezpečnostními poznatky a stanovení preventivních opatření ve Vazební věznici Praha – Ruzyně (dále jen „nařízení č. 35/2014“). Podle jeho čl. 5 odst. 1 lze k zajištění bezpečnosti při eskortě, předvádění ve vazební věznici a dalších činnostech u vězňenské osoby, která je zařazena do přehledu, uplatnit mj. následující preventivní opatření: „d) při předvádění ve vazební věznici použít pouta s poutacím opaskem, e) při předvádění ve vazební věznici použít pouta, f) předvádění ve vazební věznici realizovat za účasti psovoda se služebním psem, i) při eskortě použít pouta s poutacím opaskem, j) při eskortě osobu poutat i na nohou“.

[30] Z provedených důkazů vyplynulo, že stěžovatel byl rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2016, sp. zn. 6 Tdo 1458/2015, pravomocně odsouzen za pokus zvláště závažného zločinu vraždy dle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. j) trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 15 let ve věznici se zvýšenou ostrahou. Z podkladů obsažených ve spise žalovaného, Vazební věznice Praha – Pankrác sp. zn. VS-73481/ČJ-2020-800012-STG, týkajícím se stížnosti stěžovatele na používání donucovacích prostředků proti němu, zejména z podkladů zpracovaných odbornými zaměstnanci věznice (komplexní zpráva a záznamy zpracované těmito zaměstnanci) a také ze sdělení Městského státního zastupitelství v Praze a Vrchního státního zastupitelství v Praze týkajících se opakovaných stížností stěžovatele na postup žalovaného je patrné, že stěžovatel v minulosti opakovaně projevoval sklony k agresivitě, a to včetně opakovaného slovního i fyzického napadání spoluvězňů a slovního napadení soudkyně JUDr. Radkové v roce 2017. Zejména tento incident byl impulsem, který vedl k tomu, že vůči stěžovateli byla při eskortách a v průběhu soudních jednání používána pouta s poutacím opaskem. Dne 27. 11. 2017 stěžovatel zaslal řediteli Vazební věznice Praha – Pankrác dopis, v němž mj. vyhrožoval, že se hodlá chovat ještě hůře než na předcházejícím jednání. I přes přijatá bezpečnostní opatření se stěžovateli podařilo pronést na soudní jednání dne 30. 11. 2017 potenciálně nebezpečný předmět – dle údajů ve spise patrně část příčky od postele, kterou následně sám předložil předsedkyni senátu. Obdobných excesů se stěžovatel dopustil rovněž dne 24. 1. 2019, kdy u něj byl při osobní prohlídce nalezen asi 5 cm dlouhý kovový vrut spolu s dopisem, v němž popisuje, že jej chtěl použít k útěku či k napadení příslušníků vězeňské služby, a dne 14. 3. 2019, kdy byl u něj nalezen příborový nůž a dva listy potřhaného papíru s nadpisem „příprava a plán napadení a útěku“, kde stěžovatel popsal, jakým způsobem by provedl napadení eskorty a následný útěk. Dne 17. 1. 2019 byl stěžovatel zařazen do přehledu vězňenských osob s bezpečnostními poznatky vedeného Vazební věznici Praha – Ruzyně dle nařízení č. 35/2014. Uvedené skutečnosti stěžovatel v průběhu řízení nezpochybňoval, své výše popsané jednání se snažil ospravedlnit tím,

pokračování

že se z jeho strany jedná o jakousi protestní reakci na dle jeho názoru nepřiměřené používání donucovacích prostředků žalovaným.

[31] Z uvedených skutečností je zřejmé, že u stěžovatele byly již s ohledem na násilný charakter trestného činu, za který byl odsouzen, odůvodněné obavy z jeho dalšího agresivního chování. Namísto toho, aby se stěžovatel snažil tyto obavy rozptýlit a osvědčit svým chováním, že takové nebezpečí z jeho strany již nadále nehrozí, projevoval se opakovaně agresivním způsobem, a sám tak potvrzoval, že obavy z jeho nevyzpytatelného a násilného chování jsou i nadále zcela oprávněné. Svou agresivitu stěžovatel směřoval jak proti spoluvězňům, tak na verbální úrovni vůči soudkyni a rovněž proti příslušníkům žalovaného (byť v tomto případě se pohyboval toliko na úrovni plánování a příprav). S ohledem na okolnosti stěžovatelova odsouzení však rozhodně nelze podceňovat ani toto jeho chování. Naopak žalovaný postupoval v souladu s § 17 zákona o vězeňské službě i s ústavním pořádkem, pokud za dané situace reagoval na chování stěžovatele použitím zmiňovaných donucovacích prostředků, které se jeví ve světle dosavadního chování žalovaného jakožto nezbytné k dosažení účelu daných služebních zákroků a tomuto účelu přiměřené, přičemž újma způsobená těmito donucovacími prostředky stěžovateli nebyla zjevně nepřiměřená povaze a nebezpečnosti jeho výše popsaného protiprávního jednání (§ 17 odst. 3 zákona o vězeňské službě). Dával-li sám stěžovatel opakovaně najevo úmysl narušovat průběh eskort, napadnout příslušníky žalovaného a popřípadě se pokusit o útěk, a dokonce za tímto účelem činil přípravné kroky, nelze žalovanému vyčítat, pokud vůči němu v zájmu ochrany příslušníků vězeňské služby, ostatních vězňů a rovněž dalších osob používal donucovací prostředky případně i ve větším rozsahu, než vůči některým jiným vězňům. To, že by žalovaný postupoval mírněji vůči jiným obdobně nebezpečně vystupujícím vězňeným osobám, a tedy by vůči stěžovateli jednal diskriminačně, stěžovatel v řízení před městským soudem netvrdil, ani za tímto účelem nepředložil žádné důkazy, městský soud tedy nebyl povinen se touto otázkou zabývat.

[32] V žádném případě přitom nelze akceptovat argumentaci stěžovatele, který své počínání líčí jako oprávněnou obranu proti nezákonnému postupu žalovaného. Považoval-li stěžovatel postup žalovaného za nezákonný či nepřiměřený, měl možnost brojit proti němu zákonem předvídanými právními prostředky, tedy podněty adresovanými příslušným statním zastupitelstvím nebo správní žalobou (jak posléze učinil). Ani skutečnost, že byl při uplatnění daných prostředků neúspěšný, nečiní z pronášení potenciálně nebezpečných předmětů na jednání soudu a z výhrůzek násilím legitimní prostředky ochrany proti domnělé zvlí žalovaného. Případné kázeňské pochvaly udělené stěžovateli, o nichž však nejsou ve spisové dokumentaci žádné doklady, nemohou v žádném případě převážit nad riziky vyplývajícími z jeho dosavadního dlouhodobého chování, které je naopak ve spisové dokumentaci důkladně zdokumentováno. Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje se závěry městského soudu a rovněž stíží námítky nezákonnosti napadeného rozsudku městského soudu hodnotí jako nedůvodné.

[33] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že pouhé obecné odkazy stěžovatele na ustanovení právních předpisů či soudní rozhodnutí nelze považovat za projednatelné kasační námítky, to platí tím spíše o odkazech na nespécifikovanou judikaturu.

[34] Návrhu na doplnění dokazování o výsledk někdejšího ředitele Vazební věznice Praha - Ruzyně, plk. Mgr. T. H., LL.M. (jeho vyjádření ke stížnostem stěžovatele je součástí spisové dokumentace) a rodičů stěžovatele soud nevyhověl, neboť stěžovatel neozřejmil, jakým způsobem by tyto důkazy měly přispět k objasnění skutkového stavu a proč jejich provedení nenavrhl již v řízení před městským soudem. Dle § 109 odst. 5 s. ř. s. totiž platí, že ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až po té, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí krajského (městského) soudu, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[36] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložil. Žalovanému však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

[37] V řízení o kasační stížnosti pokračovalo zastoupení stěžovatele advokátem Mgr. Františkem Drlíkem, kterého stěžovateli ustanovil již městský soud (§ 35 odst. 10 poslední věta s. ř. s.). Náklady spojené se zastoupením, tj. hotové výdaje advokáta a odměnu za zastupování, hradí v takovém případě stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 3100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 3400 Kč. Vzhledem k tomu, že je zástupce stěžovatele plátcem DPH, zvyšuje se uvedená částka o tuto daň (21 %, tj. 714 Kč). Ustanovenému zástupci tedy náleží odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 22. srpna 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu